

ISSN 3122-8135

СРПСКО ГЕОГРАФСКО ДРУШТВО

БИЛТЕН

Београд, 2026.

Др Добрила Лукић

Билтен

Издавач:

Српско географско друштво, Београд, Студентски трг 3/III,
тел. 011/2184065, e-mail: info@sgd.org.rs, web адреса: sgd.org.rs/

За издавача:

Др Добрила Лукић, председник

Уређивачки одбор:

др Добрила Лукић
др Милена Панић
Невена Влајић
др Горан Анђелковић
др Дејан Ђорђевић

др Бојан Ђерчан
Јелена Томић
Марко Ђорђевић
др Аљоша Будовић
др Слађана Анђелковић

Технички уредник:

Др Филип Крстић

Тираж:

100

Штампа:

„Форма Б”, Београд

ISBN-978-86-82751-70-0

САДРЖАЈ

СПОРАЗУМИ О САРАДЊИ	5
СТУДИЈСКО ПУТОВАЊЕ У ДАЉ	7
ЦВИЈИЋЕВИ ДАНИ И ПРОСЛАВА ЈУБИЛЕЈА 160 ГОДИНА ОД РОЂЕЊА ЈОВАНА ЦВИЈИЋА.....	10
САРАДЊА СА МУЗЕЈОМ ЈОВАНА ЦВИЈИЋА	27
НОЋ ГЕОГРАФИЈЕ	56
СТРУЧНИ СКУПОВИ, ОБУКЕ И ПОСЕТЕ.....	58
ИЗДАЊА СРПСКОГ ГЕОГРАФСКОГ ДРУШТВА ЗА	64
2025. ГОДИНУ	64
ПОКЛОНИ.....	66

УВОДНА РЕЧ

Поштоване колегинице и колеге,

Драги чланови Српског географског друштва, пред вама је прво издање нашег билтена, припремљено са циљем да вас информише о најважнијим активностима и постигнућима Српског географског друштва у периоду септембар 2025 – фебруар 2026. године. Као једна од најстаријих научних институција на Балкану, основана визијом Јована Цвијића, наше Друштво наставља да буде стуб географске науке и образовања у Србији. У овом броју посебан фокус стављамо на:

- потписивање важних споразума који отварају нове просторе за истраживања и промоцију науке;
- детаљан извештај о студијском путовању у Даљ, манифестацији Цвијићеви дани, прославу јубилеја 160 година од рођења Јована Цвијића, сарадњи са Музејом Јована Цвијића, као и припремама за Ноћ географије заказану за 8.4.2026. године;
- преглед нових издања зборника радова Земља и људи и Глобус и чланака у нашем реномираном Гласнику Српског географског друштва који деценијама бележи развој географске мисли.

Поносни смо на чињеницу да је наше чланство увећано, са значајним уделом студената и младих географа који доносе нову енергију у рад Друштва. Ваша посвећеност раду на терену, у учионицама и истраживачким центрима, кључна је за очување угледа наше професије.

Позивам вас да и даље својим предлозима и радовима доприносите квалитету нашег билтена и раду Српског географског друштва.

Срдачан поздрав,

Председник Српског географског друштва

Др Добрила Лукић

СПОРАЗУМИ О САРАДЊИ

Протокол о сарадњи између Српског географског друштва и Музеја Града Београда, потписан је 8.9.2025. године. Како Музеј у својој делатности спроводи и едукативне програме, стране потписнице овог Протокола су пронашле заједнички интерес да промовишу науку путем едукативних радионица и предавања, а кроз садржаје који се налазе у збирци и објекту Музеја Јована Цвијића. Програм Српског географског друштва у Музеју Јована Цвијића састављен је из различитих активности, едукација, промоција и предавања која се темеље на промоцији лика и дела нашег славног научника, Јована Цвијића, као и саме географске науке.

Протокол о сарадњи Српског географског друштва и Осме београдске гимназије потписан је 16.9.2025. године. Стране потписнице овог Протокола су пронашле заједнички интерес да промовишу географију путем едукативних радионица, предавања и других садржаја који ће се позитивно одразити на развој ученичких знања, вештина и ставова.

Промовисање географије вршиће се и на основу Протокола о сарадњи између Српског географског друштва и Центра за културу „Вук Караџић“ из Лознице и то кроз садржаје који се налазе у збирци и објектима Центра за културу „Вук Караџић“ у Лозници. Протокол је потписан 7.11.2025. године

Полазећи од заједничких намера и циљева, дана 14.1.2026. године, потписан је споразум о сарадњи Српског географског друштва и Националног парка Ђердап који проистиче из њихових основних делатности. Овим партнерством спајамо богату традицију коју је 1910. године започео Јован Цвијић, са мисијом очувања природних вредности. Као стратешки партнер Геопарка Ђердап, Српско географско друштво ће доприносити: научној верификацији геонаслеђа, стручној едукацији и истраживањима и очувању националне баштине и традиције. Ова сарадња представља корак напред у стручном тумачењу и заштити првог UNESCO геопарка у Србији.

Како је на XLVIII седници Савета Галерије Науке и технике САНУ, одржаној 12.12.2025. године изложба „Ђердап – први геопарк у Републици Србији“ прихваћена и одобрена њена реализација у периоду од 25. септембра до 15. октобра 2026. године, дана 26.1.2026. године потписан је Уговор о сарадњи на реализацији изложбе између Српског географског друштва и Српске академије наука и уметности.

Споразумом о сарадњи између Српског географског друштва и Друштва са ограниченом одговорношћу за развој туризма „Тврђава Голубачки град“ који је потписан 11.2.2026. године, уређују се основе за заједничку сарадњу, организацију и реализацију домаћих и иностраних научних, културних, и других активности, пројеката и програма из области

науке, културе и уметности, чији је циљ да се негује и промовише историјско и културно наслеђе Републике Србије.

**МУЗЕЈ ГРАДА
БЕОГРАДА
BELGRADE CITY
MUSEUM**

Слика бр. 1 – Организације са којима је Српско географско друштво склопило протокол о сарадњи

СТУДИЈСКО ПУТОВАЊЕ У ДАЉ

Дана 27. септембра 2025. године, чланови Српског географског друштва, нас седамдесет пет, посетили смо Културни и научни центар „Милутин Миланковић” у Даљу. Директор центра Ђорђе Нешић, провео је госте кроз изложбenu поставку и одржао надахнуто предавање о животу и раду Милутина Миланковића. Том приликом приказан је и филм о нашем истакнутом научнику. Српско географско друштво је том приликом на поклон добило монографију „Први циклус, други круг”, аутора Ђорђа Нешића, која представља осврт на петнаест година рада Културног и научног центра „Милутин Миланковић” (2009 - 2024).

Слика бр. 2 – Директор Културног и научног центра „Милутин Миланковић” са Невеном Влајић, др Добрилом Лукић и др Миленом Панић

Слика бр. 3 – Кућа Милутина Миланковића у Даљу, сада културни и научни центар

Слика бр. 4 – Чланови СГД-а у Даљу

Слика бр. 5 - Спомен-биста Милутина Миланковића у Даљу

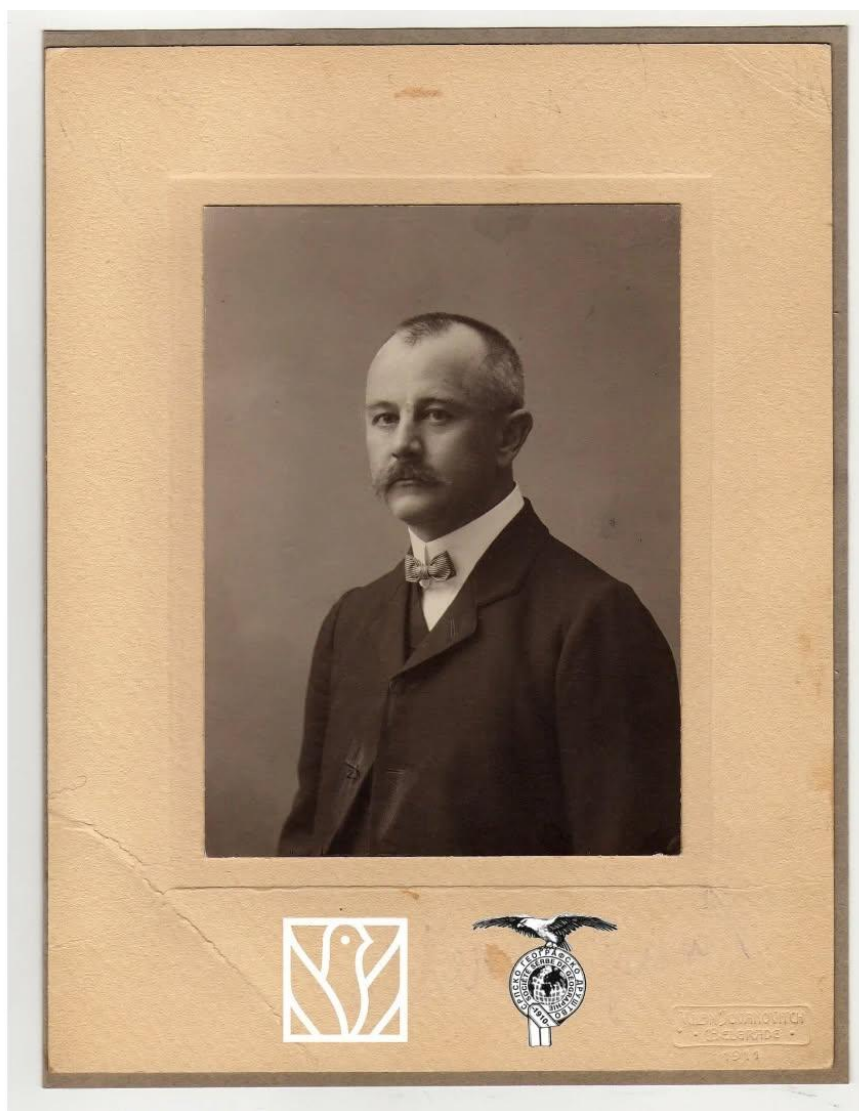
ЦВИЈИЋЕВИ ДАНИ И ПРОСЛАВА ЈУБИЛЕЈА 160 ГОДИНА ОД РОЂЕЊА ЈОВАНА ЦВИЈИЋА

Српско географско друштво је током октобра 2025. године организовало низ активности посвећених животу и раду Јована Цвијића, а у сарадњи са Музејом Града Београда, Центром за културу „Вук Караџић“, Лозница и Осмом београдском гимназијом. У Музеју Јована Цвијића, 01. октобра 2025. године, одржано је предавање “Јован Цвијић, председник Српске краљевске академије”, др Стевана Станковића, професора емеритуса Универзитета у Београду, Географског факултета. Указом краља Петра I Карађорђевића, Јован Цвијић је 12. априла 1921. године постављен за председника Српске краљевске академије. Као њен председник, посебну пажњу посвећивао је развоју различитих научних дисциплина, а за време његовог мандата изграђена је палата Академије, у Кнез Михаиловој 35 у Београду, где се и данас налази њено седиште. Дужност председника Српске краљевске академије Цвијић је обављао до 1927. године.

Слика бр. 6 – Проф. др Стеван Станковић

Почасни председник Српског географског друштва, професор др Стеван Станковић је током своје веома плодне научне каријере, одржао по позиву предавања о Јовану Цвијићу у више од 50 школа и институција у Србији. Један је од организатора манифестације „Цвијићеви дани”. Стваралаштво Јована Цвијића представио је у часопису „Призор” из Лознице, као и у монографијама „Јован Цвијић - даровита и осећајна душа” и „Јован Цвијић - живот и дело”.

Слика бр. 7 – Најава за предавање „Јован Цвијић, председник Српске краљевске академије”

Слика бр. 8 – Проф. др Стеван Станковић, Невена Влајић, др Добрила Лукић и др Милена Панић

Предавање „Цвијићева признања“ у Музеју Јована Цвијића, одржала је географ мср Биљана Радичевић, уредник образовних програма Центра за културу „Вук Караџић“ у Лозници. Предавање „Цвијићева признања“ било је посвећено бројним признањима која је истакнути српски научник добио од стране научних и културних установа у Србији и свету током свог тридесетогодишњег научног и педагошког рада. Према документу, који се

чува у Архиву Српске академије наука и уметности, овај великан науке одликован је седамдесет пута.

Слика бр. 9 – Мср Биљана Радичевић, Центар за културу „Вук Караџић“ Лозница

Његова признања сврстана су у четири категорије: одликовања, медаље, научни избори и почести. Акцентат је стављен на најзначајнија, попут ордена Светог Саве, Златне медаље *The Cullum Geographical Gold Medal* Америчког географског друштва, Златне патронске медаље краља Велике Британије, Сребрне медаље почасног доктора наука Универзитета Сорбона у Паризу, Националног ордена Легије части, Великог официрског ордена председника Чехословачке републике и Медаље Јована Цвијића. Биљана Радичевић се већ петнаест година бави проучавањем живота и рада Јована Цвијића. Основне и мастер студије Географије завршила је на Географском факултету Универзитета у Београду. Запослена је у центру за културу на месту уредника образовних програма, уређује програм манифестације *Дани Јована Цвијића*. Аутор је дигиталне музејске поставке о животу и раду српског научника Јована Цвијића и више документарних изложби на тему живота и рада српског научника.

Слика бр. 10 – Најава за предавање „Цвијићева признања”

Слика бр. 11 – Директорка Центра за културу „Вук Караџић” Лозница мр Снежана Нешковић Симић и мср Биљана Радичевић са члановима Српског географског друштва

Српско географско друштво и Музеј Града Београда су 12. октобра 2025. године, обележили 160 година од рођења великана српске и светске науке Јована Цвијића. Јован Цвијић био је пионир у истраживању Балканског полуострва, утемељивач модерне географије у Србији, ректор Београдског универзитета, председник Српске краљевске академије и почасни доктор и члан многобројних академија и универзитета у Европи. Музеј Јована Цвијића чува и представља легат овог научника, који сведочи о његовом животу и научном раду. Јубилеј је обележен свечаним програмом у Музеју Јована Цвијића, у којем су учествовали проф. др емеритус Стеван Станковић и научни сарадник Географског института „Јован Цвијић“ САНУ Стефан Денда. Гостима Музеја су се том приликом обратиле директор Музеја Града Београда др Јелена Медаковић и председник Српског географског друштва др Добрила Лукић.

Слика бр. 12 – Марија Петровић кустос Музеја Јована Цвијића

„Цвијићево дело је толико широко, садржајно и свеобухватно да у оваквим приликама осветлимо само мали његов део. Данас смо ставили тежиште на живот Јована Цвијића и његов рад на свесловенским конгресима географа и етнографа. Научна истраживања Јована Цвијића из области географије, геологије, антропогеографије и етнопсихологије, представљају ризницу и непресушни извор знања која су и данас актуелна. Јован Цвијић је 1910. године основао Српско географско друштво и покренуо његов Гласник.

Друштво има дугу традицију и ове године слави још један јубилеј, а то је 115 година постојања. Трудићемо се да и убудуће останемо на Цвијићевом путу. Захваљујемо се директору Музеја Града Београда др Јелени Медаковић, професору емеритусу Универзитета у Београду др Стевану Станковићу, др Стефану Денди научном сараднику Географског института „Јован Цвијић” САНУ, потпредседницама Српског географског друштва Невени Влајић и др Милени Панић вишем научном сараднику Географског института „Јован Цвијић” САНУ и кустосима Музеја Јована Цвијића Теодори Попадић и Марији Петровић на томе што су уприличили омаж великану српске географије и науке уопште, Јовану Цвијићу” (из обраћања председника Српског географског друштва др Добриле Лукић).

Слика бр. 13 – Др Добрила Лукић, председник Српског географског друштва на прослави јубилеја 160 година од рођења Јована Цвијића

Слика бр. 14 – Др Јелена Медаковић, директор Музеја Града Београда на обележавању јубилеја 160 година од рођења Јована Цвијића

160 ГОДИНА ОД РОЂЕЊА НАУЧНИКА

Музеј града Београда Вас позива
12. октобра у Музеј Јована Цвијића
Јелене Ћетковић 5, Београд

12.00 - 13.00
Предавање "Јован Цвијић, живот и дело",
др Стеван Станковић, професор емеритус
Универзитета у Београду, Географски факултет.

13.00 - 13.45
Предавање и пројекција филма
"Конгреси словенских географа и етнографа
- хронолошка ретроспектива" др Стефан Денда,
научни сарадник, Географски институт
"Јован Цвијић" САНУ.

14.00
Поздравне речи: директорка Музеја града Београда
др Јелена Медаковић и др Добрила Лукић,
научни сарадник, председница Српског
географског друштва

14.15 - 15.00
Коктел

Београд
www.bеоград.rs

МУЗЕЈ ГРАДА
БЕОГРАДА
BELGRADE CITY
MUSEUM

Слика бр. 15 – Позивница за обележавање јубилеја 160 година од рођења Јована Цвијића

Предавање „Научне екскурзије Јована Цвијића” одржано је 15. октобра 2025. године у Музеју Јована Цвијића. Предавање је одржала географ мср Биљана Радичевић, уредник образовних програма Центра за културу „Вук Караџић” у Лозници. Предавање је било посвећено научниковим теренским истраживањима Балканског полуострва, којима је посветио непуне четири деценије. Посетиоци су имали прилику да чују о првој Цвијићевој екскурзији коју је српски научник реализовао као студент Велике школе пре 140 година и његовом првом научном раду, затим о његовим проучавањима у источној Србији, централној Србији, на планини Рили, Бердапу, Охриду, Скадарском језеру, у Херцеговини, као и данашњој Грчкој и Турској.

Слика бр. 16 – Најава за предавање „Научне екскурзије Јована Цвијића”

Слика бр. 17 – Мср Биљана Радичевић на предавању о Цвијићевим екскурзијама

Слика бр. 18 – Биљана Радичевић са домаћинима у Музеју Јована Цвијића

У четвртак, 23. октобра 2025. године, у Галерији „Мина Караџић” у Лозници, одржано је предавање под називом „Српско-географско друштво – јуче, данас, сутра”, које су у оквиру програма обележавања *Дани Јована Цвијића* у Лозници, одржале др Добрила Лукић, председник Српског географског друштва и потпредседници др Милена Панић и Невена Влајић.

Град Лозница и Центар за културу „Вук Караџић” Лозница

позивају Вас да присуствујете програму

ДАНИ ЈОВАНА ЦВИЈИЋА

Октобар 2025. године

<p>Понедељак, 13. октобар 2025. године Галерија „Мина Караџић” Вуков дом културе Лозница 13.00 часова</p> <p>ОТВАРАЊЕ ИЗЛОЖБЕ „БИЈЛНЕ ВРСТЕ СРБИЈЕ, МИРИС ПРИРОДЕ” ЗАВОДА ЗА ЗАШТИТУ ПРИРОДЕ СРБИЈЕ Изложбу отвара Богосав Стојиљковић, научни сарадник Завода за заштиту природе Србије и један од аутора изложбе</p>	<p>Среда, 15. октобар 2025. године Музеј Јована Цвијића Београд 16.00 часова</p> <p>ПРЕДАВАЊЕ „ТЕРЕНСКА ИСТРАЖИВАЊА ЈОВАНА ЦВИЈИЋА” О Цвијићу говори мрр Биљана Радичевић, географ у Центру за културу „Вук Караџић” Лозница</p>	<p>Четвртак, 23. октобар 2025. године Галерија „Мина Караџић” Вуков дом културе Лозница 11.00 часова</p> <p>ПРЕДАВАЊЕ „СРПСКО ГЕОГРАФСКО ДРУШТВО – ЈУЧЕ, ДАНАС, СУТРА” О Српском географском друштву говоре др Добрила Лукић, председник Српског географског друштва, др Милена Панић, потпредседник Друштва за науку и Невена Влајић, потпредседник Друштва за наставу</p>	<p>Четвртак, 30. октобар 2025. године Музеј Јадра, Лозница 13.00 часова</p> <p>ОТВАРАЊЕ ИЗЛОЖБЕ „ТЕРЕНСКА ИСТРАЖИВАЊА ЈОВАНА ЦВИЈИЋА” УЗ ПРОЈЕКЦИЈУ ДОКУМЕНТАРНОГ ФИЛМА О ЈОВАНУ ЦВИЈИЋУ Аутор изложбе: мрр Биљана Радичевић, географ у Центру за културу „Вук Караџић” Лозница Филм „Јован Цвијић” рађен је 1967. године у режији Петра Стојановића Изложбу отвара професор емеритус др Стеван Станковић</p>
--	--	---	---

Министарство културе Републике Србије

Слика бр. 19 – Најава програма за Дани Јована Цвијића у Лозници

Предавање је било део програма *Дани Јована Цвијића*, великог научника чије је име незаобилазно у историји српске географије и науке уопште. Дани Јована Цвијића нуде прилику не само за подсећање на значај Цвијићевог научног доприноса, већ и за осветљавање савремених токова у географији кроз рад једног од најстаријих и најважнијих стручних друштава у Србији, Српског географског друштва. Присутнима се обратила и директорка Центра за културу „Вук Караџић” из Лознице мр Снежана Нешковић Симић.

Слика бр. 20 – Директор Центра за културу „Вук Караџић“ Лозница мр Снежана Нешковић Симић и председник СГД-а др Добрила Лукић

Слика бр. 21 – др Милена Панић, др Добрила Лукић и Невена Влајић испред споменика Јовану Цвијићу у Лозници

У препуној сали Осме београдске гимназије, завршени су 28. октобра 2025. године, *Цвијићеви дани* у Београду, приредбом „Тако је говорио Цвијић“. Овом приликом, ученици су читали сентенце из Цвијићевих „Говора и чланака“ који су први пут штампани 1923. године и изводили народне песме и игре са простора Балканског полуострва. Упоредо са тим, уприличена је и изложба ученичких ликовних радова на тему ношњи и традиционалних кућа на Балкану. Све ово, ученици су радили уз подршку својих професорки Јелене Петровић, Јелене Ивановић Маџоски, Добриле Лукић и директорке Осме београдске гимназије Ирене Брајевић.

Слика бр. 22 – Директорка Осме београдске гимназије др Ирена Брајевић и др Добрила Лукић наставница географије у Осмој београдској гимназији и председник СГД-а

Слика бр. 23 – Публика на представи „Тако је говорио Цвијић” у Осмој београдској гимназији

Слика бр. 24 – Ученици Осме београдске гимназије

Слика бр. 25 – Позивница за представу „Тако је говорио Цвијић“ у Осмој београдској гимназији

САРАДЊА СА МУЗЕЈОМ ЈОВАНА ЦВИЈИЋА

У организацији Српског географског друштва, Музеја Јована Цвијића и Центра Руског географског друштва у Србији, дана 18. Септембра 2025. године, у Музеју Јована Цвијића приказан је документарни филм „Противно дужности својој и присяге не поступати“ (Од дужности и заклетве не одступај). Режија: Алексея Бурыкин и Елены Громовой, 2019. (37 мин). Ово је први документарни филм о Николају Петровичу Краснову, јединственом архитекти, који од 1913. године носио титулу академика Петроградске уметничке академије. Филм је снимљен у Русији, Србији и на Малти, у сарадњи два руска филмска студија: «Русский путь» и «Вифсаида», али уз значајну помоћ организација и поједица из Србије. Филм говори о судбини архитекте династичких породица Романових - Руске Империје и Карађорђевића - Краљевине СХС (Југославије), градитеља Ливадијског дворца, Јалте и Крима, али и Дедиња, Београда и Србије. Краснов је радио на Опленцу, у Смедереву, Лесковцу, Власотинцу, Бањи Ковиљачи, али и на Цетињу, Ловћену и српским војничким гробљима на Зејтинлику и острву Видо. Архитекта је са највише објеката проглашених за споменике културе у Србији. Пре пројекције филма, присутнима се обратио проф. др Мирољуб Милинчић, председник Центра Руског географског друштва у Србији.

Слика бр.26 – Најава за филм „Од дужности и заклетве не одступај“

Слика бр. 27 – Публика на пројекцији филма „Од дужности и заклетве не одступај”

Слика бр. 28 – Ученици Осме београдске гимназије са наставником географије Његошем Тубићем на пројекцији филма „Од дужности и заклетве не одступај”

Српско географско друштво, Музеј Града Београда и Центар Руског географског друштва у Србији, организовали су 02. октобра 2025. године, у Музеју Јована Цвијића пројекцију филма „Кызыл – Курагино. Последние дни древних цивилизаций” (Кизил – Курагино. Последњи дани древних цивилизација). Режија: Денис Рубанов. Филм је представио простор Републике Тива (Тува) и Краснојарског краја, који обилује великим бројем локалитета, на којима су изведена комплексна археолошка и друга истраживања трагова старих народа и цивилизација. Године 2015. у експедицијама Руског географског друштва на овом простору је било више од 2500 волонтера и 500 водећих руских и иностраних истраживача. Међу волонтерима из 50 земаља су били и учесници из Србије, на два локалитета. Историја људи на овим бескрајним степама дужа је од 20 хиљада година. У различито време овде су живели Скити, Хуни, бројна турска племена, монголо-татари и други. Снимци ископавања заједничких гробница, живот волонтера, коментари научника, шамани, номади, представници старовераца – све је то садржај филма о древној и невероватно занимљивој земљи у јужном Сибиру.

Слика бр. 29 – Др Љиљана Михајловић је представила филм „Кизил – Курагино. Последњи дани древних цивилизација”

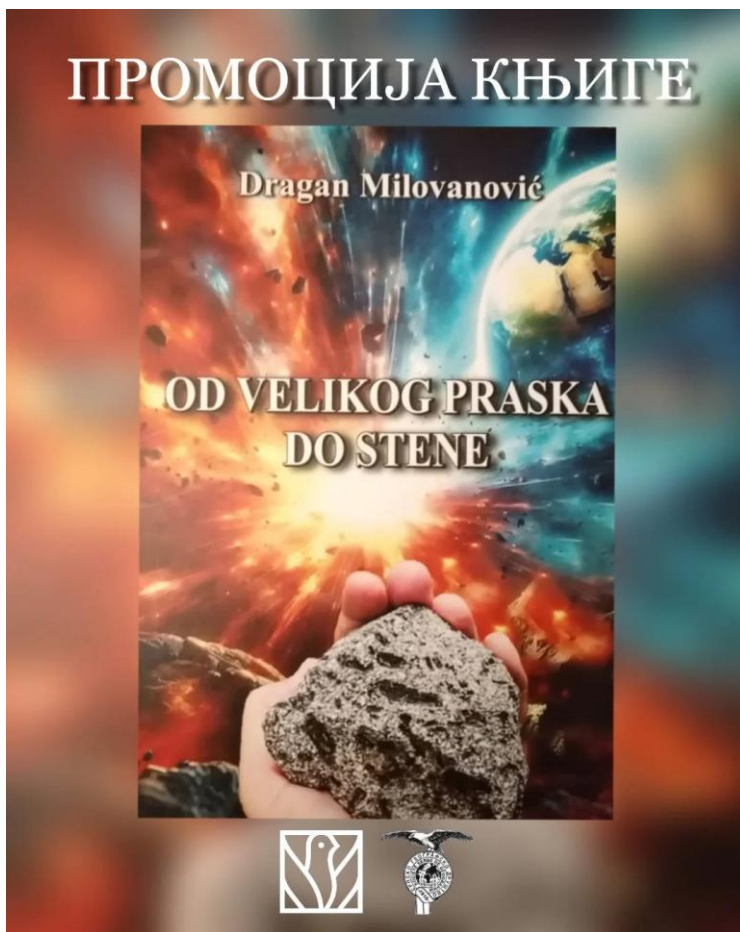

Слика бр. 30 – Најава за филм „Кизил – Курагино. Последњи дани древних цивилизација”

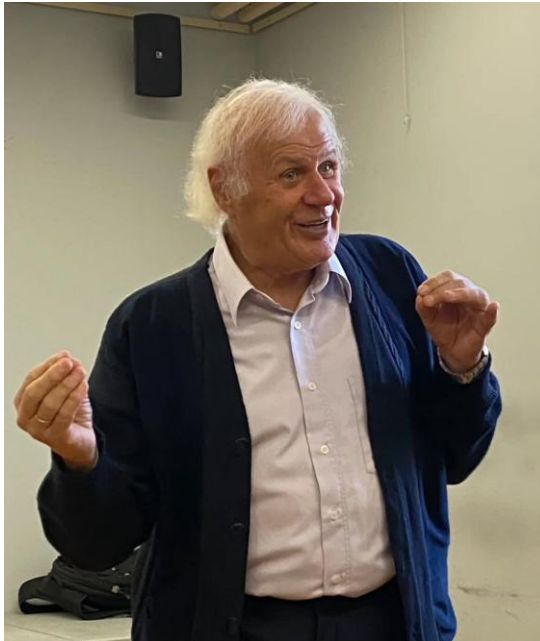

Слика бр. 31 – Др Милена Панић потпредседник СГД-а за науку, др Добрила Лукић председник СГД-а и проф. др Мирољуб Милинчић председник Центра Руског географског друштва у Србији

У организацији Српског географског друштва и Музеја Града Београда, у Музеју Јована Цвијића, 10. октобра 2025. године, одржана је промоција књиге „Од Великог праска до стене“, професора др Драгана Миловановића. Професор др Драган Миловановић био је редован професор на Рударско-геолошком факултету у Београду. Држао је наставу из петрологије, петрографије, петрогенезе, као и других сродних предмета. Књига је писана преко десет година, а представља сублимацију педесетогодишњег рада на проучавању магматских и метаморфних стена, као и теренских истраживања већег дела наше планете. Написана је са жељом да се што једноставније објасни настанак стена на основним петролошким принципима, укључујући минералогiju, регионалну геологију, геохемију и глобалну тектонику. Осим књиге направљени су и приказани филмови о стенама. Овом приликом је пројектован филм „Леуцит базалт Коритник“.

Слика бр. 32 – Најава за промоцију књиге „Од Великог праска до стене“

Слика бр. 33 – Проф. др Драган Миловановић на промоцији своје књиге у Музеју Јована Цвијића

Слика бр. 34 – Невена Влајић потпредседница СГД-а за наставу и проф. др Драган Миловановић

Српско географско друштво, Музеј Града Београда и Центар Руског географског друштва у Србији организовали су 16. октобра 2025. године у Музеју Јована Цвијића пројекцију филма „Кызыл - Курагино. Великая степь” (Кизил - Курагино. Велика Степа), у режији Дениса Рубанов. Ово је документарни филм о археолошком проучавању Велике степе, простора у средишњем делу Евроазијског континента. Током историје овај простор насељавала су бројна номадска племена као што су Скити, Хуни, Ујгури, Киргизи и друга. Експедиција коју је спровело Руско географско друштво имала је међународни карактер, уз учешће научника и волонтера из целог света. На овом простору су вршена ископавања древних гробова у којима је пронађен накит и други предмети, стари више хиљада година. На основу бројних открића, археолози су покушали да реконструишу живот народа који је насељавао Велику степу у ранијим периодима историје људског друштва.

Слика бр. 35 – Ученици Осме београдске гимназије са својом наставницом географије др Добрилом Лукић у дворишту Музеја Јована Цвијића

Слика бр. 36 – Најава за филм „Кизил – Курагино. Велика степа”

Слика бр. 37 – Урош Милинчић даје уводну реч за филм „Кизил – Курагино. Велика степа”

Српско географско друштво и Музеј Града Београда су у Музеју Јована Цвијића, 25. октобра 2025. године, организовали представљање ученика Алексе Томића, који је освојио прво место на Националној географској олимпијади, у Вилњусу, бронзану медаљу на Европској географској олимпијади и сребрну медаљу на Интернационалној јуниорској географској олимпијади у Београду. Његов наставник Мирослав Грујић је представио два начина за обраду теме из локалне средине у настави географије, кроз квиз и алманах завичаја. Мирослав Грујић је наставник географије у Основној школи „Свети Сава“ у Кикинди, аутор је више уџбеника из географије за основну школу, књиге „Моја Кикинда – откријмо где живимо“ и семинара за усавршавање наставника и стручних сарадника. Добитник је награде из области образовања које додељује град Кикинда „Др Павле Кенђелац“. Грујић је SCIENTIX амбасадор за Србију, радио је као сарадник практичар за ужу научну област методика наставе географије на Природно-математичком факултету Универзитета у Новом Саду и учествовао је на интернационалним сусретима школа у Темишвару, где је са својим ученицима остварио значајне резултате.

Слика бр. 38 – Мирослав Грујић и Алекса Томић, освајачи сребрне медаље на Интернационалној јуниорској географској олимпијади

Слика бр. 39 – Најава за гостовање Алексе Томића и Мирослава Грујића у Музеју Јована Цвијића

Српско географско друштво, Музеј Града Београда и Центар Руског географског друштва у Србији, организовали су 30. октобра 2025. године, пројекцију филма „Полуостров сокровищ I и II” (Полуострво са благом I и II), у режији Сергей Мерзляков. Ово је документарно-анимирани филм ТВ канала „Звезда” из два дела. Приказује експедицију ронилаца и археолога у Црном мору, на обалама Балаклаве, где је 2006. године пронађен византијски потопљени брод. Морско дно код обала Севастопоља је иначе право гробље бродова: ратних и трговачких из различитих епоха. Највише из Кримског, а затим и Другог светског рата. Ипак ово откриће је представљало посебан случај јер се радило о остацима изузетно старог брода. Пробни зарон је донео сензационалне вести: откривен је потопљени брод на дубини од 82m. На филму се виде документарни кадрови о раду ронилаца и археолога на истраживању брода и подизању драгоценог материјала из морских дубина. Такође, представљене су и занимљиве чињенице о морепловству, као и о

културним и економским везама Старе Русије и Византијске империје током X–XI века. Овај закључак се изводи испитивањем амфора на потопљеном броду.

Слика бр. 40 – Ученици Осме београдске гимназије и наставник историје Дарко Радуловић на пројекцији филмова „Полуострво са благом“

Слика бр. 41 – Најава за филмове „Полуострво са благом I и II“

Српско географско друштво, Музеј Града Београда и Центар Руског географског друштва у Србији, организовали су 13. новембра 2025. године, пројекцију филмова „Ипатијевски манастир”, у режији Дарја Андрианова, 2012. и „Валаам, земља божја”, у режији Михаил Коплылова, 2017. Ипатијевски манастир је један од најстаријих и најзначајнијих манастира Русије - посвећен Св. Тројици и Св. Ипатију, Епископу Гангријском. Године 1330. основао га је татарски кнез Чет, родоначелник владарског рода Годунових. Три века од оснивања, 1613. манастир је у својим зидинама сачувао живот младог Михаила Романова. Убрзо му је додељен назив "колевке" куће Романових, одакле је почела њихова славна тристогодишња владавина. Валаам је земља са дугом историјом и посебним статусом који су му људи давали. У 12. и 13. веку у ове земље око острва Ладога почели су да се насељавају Карели и за њих је Валаам постао култно место. Овде су градили своје храмове и обожавали паганске богове. Данас се на острву налази једна од главних православних светиња Русије - Валаамски манастир или Северни Атос, како га понекад називају.

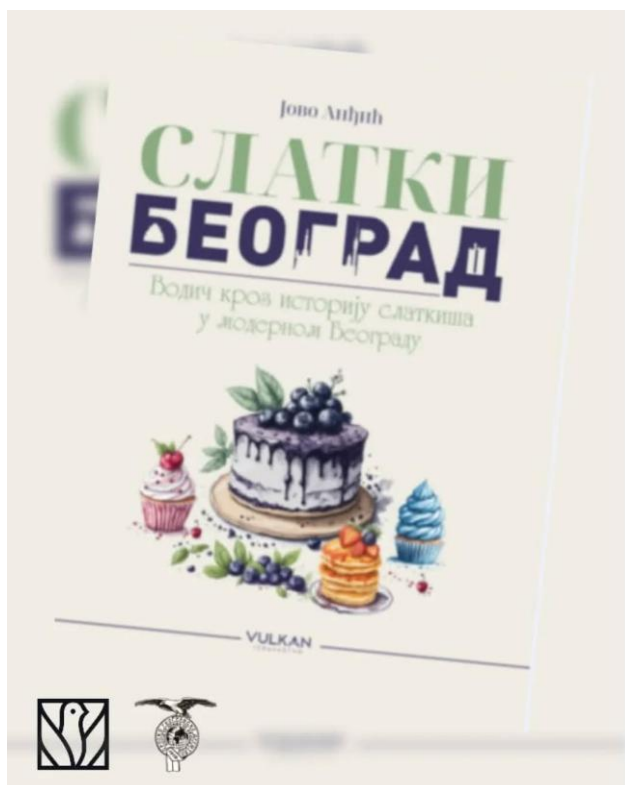

Слика бр. 42 – Најава за филм „Валаам, земља божја”

Слика бр. 43 – Најава за филм „Ипатијевски манастир”

Српско географско друштво и Музеј Јована Цвијића организовали су 14. новембра 2025. године, промоцију књиге „Слатки Београд – Водич кроз историју слаткиша у модерном Београду” у издању Вулкан издаваштва. Учествовали су аутор књиге Јово Анђић и уредница српске књижевности Марија Радић. Ова књига представља јединствену причу о културној и гастрономској историји Београда. Аутор нас води од припреме слаткиша у Београду у различитим епохама, преко трпезе, обичаја, посластичара и трговаца који су обликовали укусе, до омиљених слаткиша српских владара и аутентичних рецепата из прошлости. Јово Анђић је дипломирао на Природно-математичком факултету, група географија, смер туризам. По завршетку факултета краће време је живео у Паризу. Поред рада у туризму, бавио се културним наслеђем, што је крунисано покретањем манифестације *Дани европске баштине* 2002. године. Оснивач је Центра за културне иницијативе „Kulttura” и аутор више књига и тематских ауторских програма шетњи кроз Београд.

Слика бр. 44 – Најава за промоцију књиге „Слатки Београд – Водич кроз историју слаткиша у модерном Београду“

Слика бр. 45 – Др Добрила Лукић, Јово Анђић, Марија Радић и др Милена Панић

Српско географско друштво, Музеј Града Београда и Центар Руског географског друштва у Србији, су у Музеју Јована Цвијића, 27. новембра 2025. године, организовали пројекцију филма „Аљаска. Тајна Бакарне реке”, у режији Михаила Малахова. Бакарна река тече кроз северозападни део Сједињених Америчких Држава, тачније кроз Аљаску. У периоду од 1819. до 1820. године, први ју је у историји истражио руски морепловац А. И. Климовски, када је и добила назив Бакарна река. Многе експедиције које су одлазиле тамо нису се успешно завршавале, јер су бројни истраживачи на овом простору нестајали без трага. Филм говори о истраживању трагедије која се догодила на Бакарној реци у 19. веку. Први пут после два века, експедиција Руског географског друштва на челу са Михаилом Малаховим обилази америчке обале да би истражила тајну Бакарне реке.

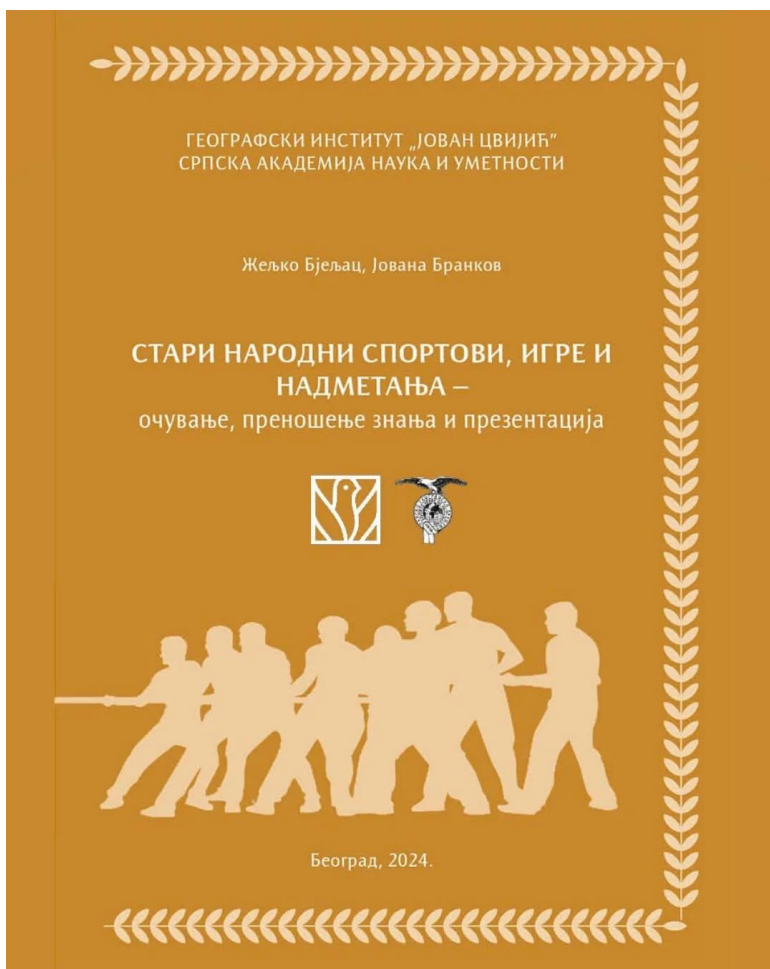

Слика бр. 46 – Најава за филм „Аљаска. Тајна Бакарне реке”

Пројекцију филма пратили су ученици Основне школе „Светозар Марковић” са Врачара, међу којима је било и двоје Руса- Јекатерина и Василиј. После пројекције, ученици су прошетали сталном поставком музеја и том приликом сазнали детаље о животу Јована Цвијића.

Слике бр. 47. и 48 – Ученици Основне школе „Светозар Марковић”

Слика бр. 49 – Најава за промоцију књиге „Стари народни спортови, игре и надметања – очување, преношење знања и презентација”

Српско географско друштво и Музеј Јована Цвијића су 28. новембра 2025. године, организовали промоцију књиге „Стари народни спортови, игре и надметања – очување, преношење знања и презентација” у издању Географског института „Јован Цвијић” САНУ. Учествовали су др Жељко Бјељац и др Јована Бранков аутори књиге, др Сања Павловић рецензенткиња и др Александра Терзић уредница књиге. Књига представља део научних истраживања о старим народним спортовима, играма и надметањима, присутним на територији Србије и бивше Југославије. С обзиром на ограничени обим савремене литературе која проучава ову тему, аутори су тежили унапређењу знања о старим народним спортовима и играма, као и представљању резултата спроведених истраживања, како би се овај корпус

угроженог нематеријалног културног наслеђа из прошлости сачувао од заборава.

Др Жељко Бјељац, научни саветник Географског института „Јован Цвијић“ САНУ, докторирао је на Природно-математичком факултету Универзитета у Новом Саду. Његова истраживања усмерена су на туристичку географију, са посебним фокусом на манифестациони, рурални и културни туризам. У току своје богате каријере као аутор и коаутор је објавио 6 научних монографија, 22 поглавља у међународним и домаћим монографијама и велики број научних радова у међународним и домаћим научним часописима. Као руководилац и члан тима учествовао је на многобројним научним пројектима. Добитник је награде за најбољег појединца у области манифестационог туризма у 2014. години - *Златна слагалица*, додељена на 9. сусретима Организатора туристичких манифестација.

Слика бр. 50 – Др Јована Бранков, др Жељко Бјељац, др Александра Терзић и проф др Сања Павловић

Др Јована Бранков, виши научни сарадник Географског института „Јован Цвијић“ САНУ има богату научну каријеру. Докторирала је на Географском факултету Универзитета у Београду 2015. године. Њено истраживачко усмерење се односи на одрживи туризам, екотуризам, геотуризам и манифестациони туризам. Аутор је и коаутор неколико научних монографија и поглавља у међународним и домаћим монографијама, као и значајног броја научних радова објављених у међународним и домаћим

часописима. Као руководилац и члан тима учествовала је на више међународних и домаћих научних пројеката. Била је уредник научне монографије, зборника радова са међународних и националних конференција и члан научних и организационих одбора неколико научних скупова.

Слика бр. 51 – Проф. др Стеван Станковић на промоцији књиге „Стари народни спортови, игре и надметања – очување, преношење знања и презентација”

Српско географско друштво, Музеј Јована Цвијића и Центар Руског географског друштва у Србији, су 11. децембра 2025. године, организовали пројекцију филма „Аљаска. Белешке из Новог света”, у режији Олга Погудина. Филм је заснован на материјалима које је прикупио тим Хероја Русије, почасног поларног истраживача Михаила Малахова. Документарни филм приказује покушај Малаховљевог тима да на основу информација које су добили из дневника Лаврентија Загосника, официра руске флоте који је

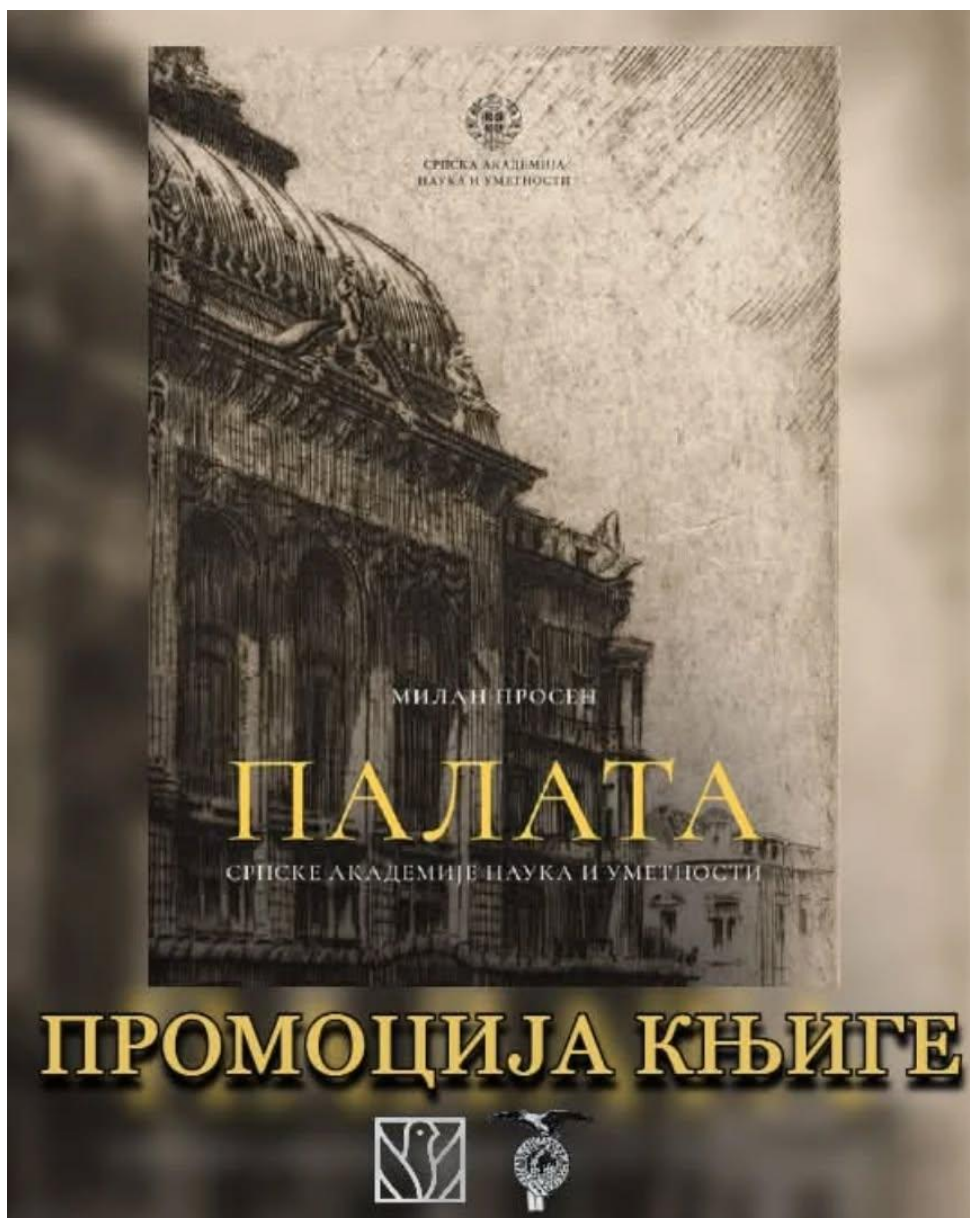
проучавао унутрашњост Аљаске крајем 19. века, понови исту маршруту век и по касније.

Слика бр. 52 – Најава за филм „Аљаска. Белешке из Новог света”

Српско географско друштво и Музеј Јована Цвијића 12. децембра 2025. године, организовали су промоцију монографије „Палата Српске академије наука и уметности” професора др Милана Просена. Проф. др Милан Просен запослен је као ванредни професор на Факултету примењених уметности у Београду, а његов научно-истраживачки допринос укључује теме из области историје архитектуре, примењене уметности и дизајна XIX и XX века, са темама посвећеним историцизму, сецесији, арт декоу, академизму, амбир стилу, националном стилу, соцреализму и позном модернизму на територији Србије и бивше Југославије као и шире. Ову монографију професора Милана Просена објавила је Српска академија наука и уметности поводом обележавања 100 година постојања Академијине зграде (1924–2024). Уредник издања је почивши академик Милан Лојаница, главни уредник је академик Небоша Лалић, генерални секретар САНУ, а рецензенти су академик Бранислав Митровић, дописни члан САНУ Игор Борозан и др Марина Павловић. Аутор Милан Просен написао је исцрпну студију о Палати Академије и њеној првобитној намени, од 1924. године када је зграда подигнута по замисли архитеката и чланова Српске краљевске академије Андре Стевановића и Драгутина Ђорђевића, преко њеног преуређења после

Другог светског рата према пројектима архитекте Григорија Самојлова (1952), до савременог идејног пројекта реконструкције.

Слика бр. 53 – Најава за промоцију књиге „Палата Српске академије наука и уметности“

Слика бр. 54 – Проф. др Милан Просен

Слика бр. 55 – Публика у Музеју Јована Цвијића на промоцији књиге „Палата Српске академије наука и уметности“

Палата Академије имала је увек централну улогу на београдском корзоу; она је један од стожера друштвеног живота престонице, као и један од њених најзначајнијих културних топонима; једном речју – „храм науке, уметности и културе”. Просен је за монографију „Палата Српске академије наука и уметности” добио награду „Александар Дероко”, а у образложењу жирија наводи се следеће: „монографија представља свеобухватну студију која не само да приказује здање које данас видимо, већ пружа и потпуни увид у сва разматрања, идеје, пројекте, измене и доградње – како оне из прошлости, тако и оне које су планиране за будућност. Монографија представља драгоцен научни и културни допринос који обогаћује како познавање архитектонског стваралаштва у Београду, тако и разумевање настанка и трајања најзначајније научне институције – Српске академије наука и уметности.”

Слика бр. 56 – Најаве за филмове „Археолошко лето 2016, Унорож” и „Унжа”

Српско географско друштво, Музеј Града Београда и Центар Руског географског друштва у Србији, су у Музеју Јована Цвијића, 22. јануара 2026. године организовали пројекцију филмова „Археолошко лето 2016: Унорож” и „Археолошко лето 2016: Унжа”, у режији Анастасија Фишера и Игора Садовникова. Први филм је посвећен археолошким истраживањима у насељу Унорож, област Галич, 2016. године, којим је сумирано пет година археолошких истраживања Костромског обласног одељења Руског географског друштва и сарадника. Током рада на терену пронађен је трг некадашњег насеља са остацима дрвених грађевина из X и XI века, као и више од десетак гробница из XIII и XIV века, арапски и руски новац, металне

полуге, скандинавске перле и слично. Многи од пронађених предмета су први пут откривени на овој територији и упућују на потребу новог разумевања њене прошлости. Други филм говори о археолошким истраживањима у Костромској области (Макарјевски регион), селу Унжа, на високој тераси истоимене реке. Његов први писани помен датира из XIII века у вези са војним неуспехом Волшких Бугара, противника Древне Русије. Реч је о значајном утврђеном војно-трговачком пограничном граду. Дуго времена је служио за ширење руског утицаја на простору Горње Волге и насељавања на исток према финско-угарским племенима. Утврђење је одржавано и обнављано током већег дела средњег века и присутно је на ондашњем руским и европским географским картама. Археолошка истраживања организује обласни музеј која су 2016. године проширена подршком Руског географског друштва. Откривени бројни артефакти (керамика, новац, делови опреме и оружја) указују да је насеље вероватно два/три века старије од свог првог помена и да има велики значај за најстарију историју Руса на овом простору.

Српско географско друштво је у Музеју Јована Цвијића, 4. фебруара 2026. године организовало предавање „Јапан – земља тајни“ проф. др Кајоко Јамасаки. Јапан као острвска земља, негује и развија своју специфичну културу у којој се осећа суптилни лиризам. Један од карактеристичних симбола јесте трешњин цвет, који означава пролазност света, што је Милош Црњански дубински разумео у својој збирци Песма старог Јапана (1928). Предавање се бави поимањем пролазног света, односно поетиком несталности (муђокан) која је настала у средњовековној јапанској књижевности. При томе се указује на одређене географске одлике, које су битно обликовале јапанску лирику, прожету префињеним песничким сликама. Проф. др Кајоко Јамасаки (песник, књижевни преводилац), дипломирала је на Универзитету Хокаидо. Од 1981. године живи и ради у Београду. Ствара на јапанском и српском. Магистрирала и докторирала на Филолошком факултету у Београду, где је радила од 1985. Пензионисала се 2021. године, као редовни професор за јапанологију. Члан је Српског књижевног друштва. Објавила је осам песничких књига на јапанском језику, осам књига на српском језику и добитница је неколико награда међу којима су Годишња награда за превод на инострани језик за 1995/96. годину (Српски П.Е.Н.Центар, 1996); Повеље за изузетан допринос превођењу српске књижевности (УКПС, 2011); Повеља Морава за поезију (УКС, 2011); награда Капије поезије (Решица, Румунија, 2011); награда Милица Стојадиновић Српкиња за 2015. годину (Нови Сад, 2015); награда Јомиури (Yomiuri Shimbun, Јапан, 2015); награда Веселин Лучић (Универзитет у Београду, 2017); награде Мурасаки Шикибу (Kyoto, Јапан, 2019); награде Кондир Косовке девојке (Грачаница, 2024).

Слика бр. 57 – Проф. др Кајоко Јамасаки

Слика бр. 58 – Најава за предавање проф Кајоко Јамасаки

Слика бр. 59 – Др Добрила Лукић, Невена Влајић, проф. др Кајоко Јамасаки и мр Хироши Јамасаки Вукелић

Српско географско друштво, Музеј Града Београда и Центар Руског географског друштва у Србији, организовали су у Музеју Јована Цвијића, 5. фебруара 2026. године пројекцију филма „Сибирска експедиција“, у режији Јулија Иванова, Иљаја Јаковљева, и Мурата Куриева. Јакутска експедиција 1894-1896. године, организована је на иницијативу рудара злата Инокентија Михајловича Сибирјакова, познатог по значајним доприносима у образовању и хуманитарном раду. Сибирјаков је издвојио укупно 15.000 рубаља за организацију и спровођење овог великог научног истраживања. Главни мотив који је натерао филантропа да пошаље експедицију био је да сазна економске услове живота људи који живе у близини и у рударском подручју Јакутске области. За Сибирјакова је важно да се донесу мере за побољшање живота људи који живе у области рудника злата и да се проуче његови неистражени ресурси.

Слика бр. 60 – Најава за филм „Сибирска експедиција”

Слика бр. 61 – Ученици 3-1 Осме београдске гимназије са наставником географије др Добрилом Лукић у дворишту Музеја Јована Цвијића

Слика бр. 62 – Најава за предавање „Дигиталне компетенције наставника географије”

Српско географско друштво је у Музеју Јована Цвијића, 11. фебруара 2026. године, организовало предавање „Дигиталне компетенције наставника географије” проф. др Анђелије Ивков Џигурски и доц. др Јелене Миланковић. Унапређење дигиталних компетенција наставника за креирање методичких припрема и оспособљавање за примену савремених метода и техника у настави географије и примена ИКТ-а у процесу осмишљавања, реализације и вредновања класичне наставе и наставе на даљину је од изузетне важности у савременом наставном процесу. Основни циљ је иновирање наставног процеса географије, ради повећања дигиталних компетенција како будућих наставника (студената), тако и оних који су већ укључени у наставни процес. Проф. др Анђелија Ивков Џигурски је редовни професор и шеф. Катедре за друштвену географију на Департману за географију, туризам и хотелијерство Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду. Аутор је 330 стручних и научних радова и учешћа на конференцијама и конгресима. Објавила је 19 књига (3 уџбеника, 5 приручника, 11 монографија) и 1 туристички водич. Ангажована је као руководилац или члан на преко 40 пројеката. Др Јелена Миланковић је доцент на Департману за географију, туризам и хотелијерство Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду. Аутор је више од 70 научних и стручних радова, као и два универзитетска уџбеника и два уџбеника географије за основну школу.

Слика бр. 63 – Проф. др Анђелија Ивков Џигурски и доц. др Јелена Миланковић

Слика бр. 64 – др Милена Панић, проф. др Анђелија Ивков Џигурски, др Добрила Лукић, доц. др Јелена Миланковић и проф. др Смиљана Ђукичин Вучковић

НОЋ ГЕОГРАФИЈЕ

Секретар Српског географског друштва, доц. др Аљоша Будовић присуствовао је седници Генералне скупштине ЕУГЕО одржаној 9. септембра 2025. године у Аустријској академији наука у Бечу. На седници је разматран извештај о организацији Геоноћи 2025. године (275 догађаја у 29 земаља) и донета је одлука да се настави са организацијом ове манифестације 2026. године. Представљени су и планови за одржавање ЕУГЕО семинара и Генералне скупштине 2026. године, за чију организацију је интересовање исказало Литванско географско друштво. Такође је потврђено да ће се 11. конгрес ЕУГЕО одржати у Фиренци 2027. године, док ће организација наредних семинара и конгреса бити предмет будућих одлука. Генерална скупштина је подржала пријем Бугарског географског друштва као новог члана ЕУГЕО.

Слика бр. 65 – Доц. др Аљоша Будовић, секретар СГД-а на Генералној скупштини ЕУГЕО у Бечу

Слика бр. 66 – Лого „Ноћ географије“

Ноћ географије, GeoNight 2026, ће се одржати 8. априла 2026. године, по први пут у Србији. GeoNight је глобална иницијатива посвећена промоцији географије, геонаука и разумевања простора у којем живимо, са циљем да се географија приближи широкој јавности кроз едукативне, научно-популарне и интерактивне садржаје. У оквиру GeoNight 2026 планирано је организовање различитих активности као што су: предавања и трибине; радионице и едукативни програми; изложбе, презентације и пројекције; теренске и популарно-научне активности прилагођене свим узрастима. Овом приликом, позивали смо све заинтересоване да се укључе у обележавање *GeoNight 2026* кроз организацију сопственог догађаја или учешће у заједничком програму, у складу са сопственим интересовањима и могућностима, чиме ће значајно бити обogaћен садржај манифестације, а што ће допринети промоцији географије као науке.

СТРУЧНИ СКУПОВИ, ОБУКЕ И ПОСЕТЕ

Завод за унапређивање образовања и васпитања је Српском географском друштву акредитовао вебинар под називом НАСТАВНИЦИ НАСТАВНИЦИМА „КАЖИ КАКО/ШТА РАДИШ” примери добре праксе, под каталожним бројем 1414.

Оснаживање наставника да кроз међусобну подршку, размену знања, искуства, вештина и дељење примера успешних наставних пракси освесте значај хоризонталног професионалног развоја. Подстицање конструктивног дијалога и културе сарадње међу колегама. Унапређивање компетенција наставника као рефлексивних практичара тако што ће их подстаћи да на различите начине преиспитују свој рад и своја запажања размењују са колегама.

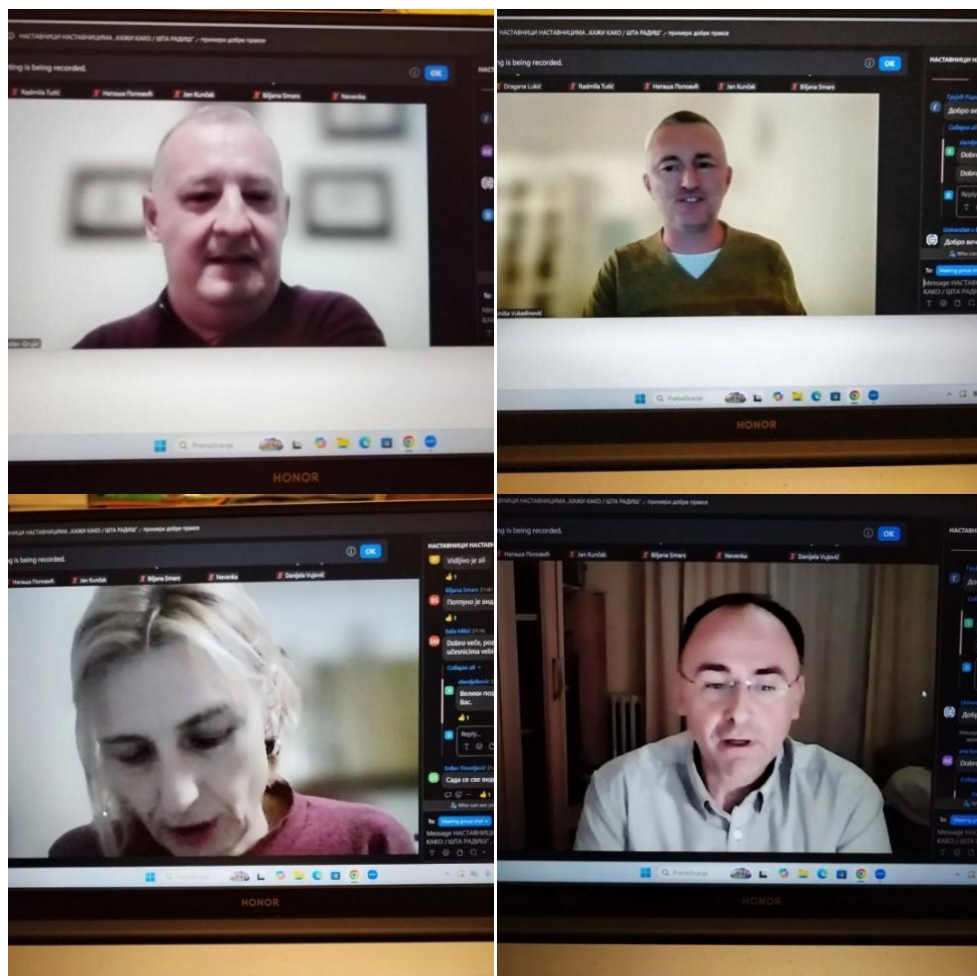
Тема скупа: Ка одрживом образовању и рефлексивној пракси Угледни час „Са земљом, око Земље“, корелација са информатиком и ликовном културом, настава у музеју Угледни час „Култура сећања – како предавати о Холокаусту Мултидисциплинарни угледни часови и ваннаставне активности „Културна баштина Србије и светска баштина под заштитом УНЕСКО-а“, „Јапан- земља људи, култура, образовање“, „Географија завичаја и климатске промене (час у природи “Зелена учионица“ у сарадњи са организацијом WWF Serbia). СТЕМ настава „Месећ“ . корелација са наставом математике.

Приоритетна област стручног усавршавања на коју се скуп односи: Методика рада са ученицима којом се подстиче развој функционалних знања, вештина и ставова (учење и настава оријентисани на компетенције и исходе, активно учење, истраживачке методе, тематска настава, пројектно учење).

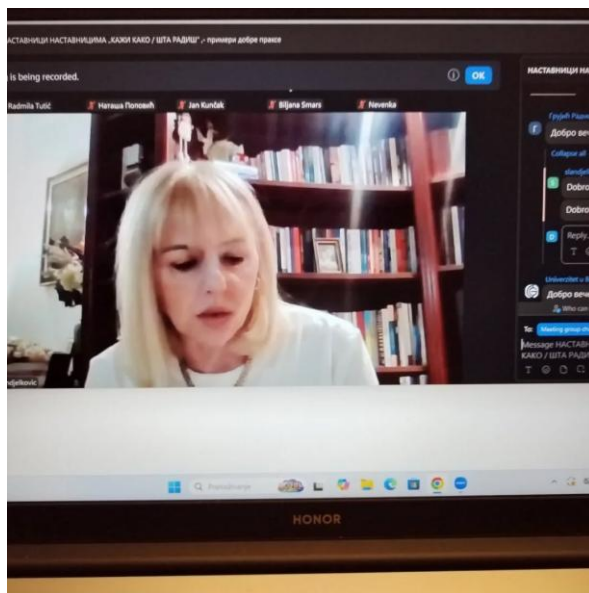
Чланови програмског одбора и реализатори: редовни професор др Слађана Анђелковић, Географски факултет Универзитет у Београду мастер професор географије Мирослав Грујић, ОШ „Свети Сава” дипломирани географ Сениша Вукадиновић, Десета гимназија „Михајло Пупин”, Београд, дипломирани географ Владимир Мајсторовић, ОШ „Свети Сава” и ОШ „Прељина” и наставник географије Јелена Пеурача, ОШ „Петефи Шандор”- Нови Сад.

У понедељак, 22. децембра 2025. године одржан је акредитовани вебинар Српског географског друштва НАСТАВНИЦИ НАСТАВНИЦИМА, „КАЖИ КАКО/ШТА РАДИШ” примери добре праксе. На вебинару је присуствовало 65 наставника различитих предмета из основне и средње школе. Професори географије Мирослав Грујић, Владимир Мајсторовић, Сениша Вукадиновић и Јелена Пеурача су кроз своје огледне часове представили својим колегама нове методе наставе, посебне облике наставе, као и међупредметну сарадњу. Вебинар је трајао два сата уз

модераторе др Слађану Анђелковић и др Добрилу Лукић. Утисци су више него позитивни.

Слике бр. 67 – Мирослав Грујић, Синиша Вукадиновић, Јелена Пеурача и Владимир Мајсторовић

Слика бр. 68 – Проф. др Слађана Анђелковић

**АКРЕДИТОВАНИ
ВЕБИНАР (ЗУОВ, БР. 1414)**

**НАСТАВНИЦИ НАСТАВНИЦИМА „КАЖИ
КАКО / ШТА РАДИШ“ ,
примери добре праксе**

22.12.2025.

19:30.

Онлајн, преко Зум апликације

Предавачи и теме

- Мирослав Грујић, Кикинда, угледни час „Са земљом, око Земље“.
- Синиша Вукадиновић, Београд, угледни часови „Култура сећања – како предавати о Холокаусту“.
- Владимир Мајсторовић, Чачак, угледни часови и ваннаставне активности „Културна баштина Србије и светска баштина под заштитом УНЕСКО-а“ , „Јапан- земља људи, култура, образовање“, „Географија завичаја и климатске промене“ (час у природи “Зелена учионица“).
- Јелена Пеурача, Нови Сад, СТЕМ настава „Месец“.

Котизација за учешће :
Цена: 500 рсд

www.sgd.org.rs

Слика бр. 69 – Најава за вебинар Наставници наставницима „Кажи како-шта радиш“

**ИНТЕРАКТИВНИ
ВЕБИНАР**

БЕЗ СТРЕСА У ТАКМИЧЕЊА СГД-а 2026

02.02.2026.

19:30.

Онлајн, преко Зум апликације

Предавачи и теме

- Др Добрила Лукић, уводничар
- Проф. др Слађана Анђелковић: Исходи и компетенције: теме нових географских тестова
- Светлана Терзић и Војислав Деђански: Такмичење ученика 7. разреда
- Његош Тубић и Ивана Ђорђевић: Такмичење ученика 8. разреда

Котизација за учешће се не наплаћује

www.sgd.org.rs

Слика бр. 70– Најава за вебинар „Без стреса у такмичења СГД-а 2026.“

Српско географско друштво је 2. фебруара 2026. године, одржало вебинар под називом „БЕЗ СТРЕСА У ТАКМИЧЕЊА СГД-а 2026“, на ком је присуствовало више од 150 професора географије. Уводничар је била др Добрила Лукић, председник Српског географског друштва. Проф. др Слађана Анђелковић је била модератор и говорила је о исходима и компетенцијама везаним за нове тестове из географије. Аутори тестова за 7. разред Светлана Терзић и Војислав Деђански и аутори тестова за 8. разред мср Ивана Ђорђевић и мср Његош Тубић су представили примере тестова од основног, преко средњег до напредног нивоа знања према Блумовој таксономији.

Српско географско друштво је у сарадњи са Војногеографским институтом „Генерал Стеван Бошковић“ преко GDI Solutions doo, обезбедило основним и средњим школама бесплатне лиценце софтвера ArcGIS PRO са десктоп апликацијом, серверском компонентом и мобилном апликацијом, као и обуку наставника за рад у самом софтверу, а у циљу унапређивања компетенција наставника географије за рад у географским информационим системима, а самим тим и ученика. Прва обука наставника одржана је 16. јануара 2026. године. Учествовало је 26 наставника уживо и хибридном путем. Полазници су упознати са савременим Esri ArcGIS решењима, пре свега са Arc GIS online, највећом web GIS платформом. Обуку су држали Војкан Гајовић и Марио Миличевић.

Слика бр. 71 – Др Добрила Лукић, Марио Миличевић и Војкан Гајовић

Слика бр. 72 – Полазници ГИС обуке

Дана 12. јануара 2026. године, председник Српског географског друштва др Добрила Лукић је на позив председника Подружнице Српског географског друштва Ниш Марка Ђорђевића, посетила Центар за стручно усавршавање Ниш. Ту се састала са члановима подружнице са којима је разговарала о организацији и раду Српског географског друштва, као и о раду подружнице у Нишу.

Слика бр. 73 – Председник СГД-а др Добрила Лукић са наставницима географије Подружнице у Нишу

ИЗДАЊА СРПСКОГ ГЕОГРАФСКОГ ДРУШТВА ЗА

2025. ГОДИНУ

Часопис *Гласник Српског географског друштва* (енг. *Bulletin of the Serbian Geographical Society*) објавио је током 2025. године свеску 105. у два броја. Публикована су 64 рада, од којих 59 оригиналних научних радова и 5 прегледних радова. Међутим, од укупно 172 пријављена рада, одбијено је 108 радова након поступка рецензије. У поступку рецензирања радова учествовало је преко 60 рецензента, међу којима је 35 колега са Географског факултета, док су преостали сарадници часописа из других научних институција.

Слика бр. 74 – Јубиларна издања зборника радова СГД-а у 2025. години, Гласник Српског географског друштва, Глобус и Земља и људи

У објављеним радовима учествовала су 202 аутора из 11 различитих држава (док су пријаве пристигле из укупно 19 држава), што указује на све значајнији интерес за часопис ван граница Србије. Највећи број аутора долази из Алжира (62 или 31%), Индонезије (58 или 29%) и Србије (52 или 26%), а било их је и из Русије, Тајланда, Буркине Фасо, Босне и Херцеговине, Немачке, Велике Британије, Киргистана и Либије. Посматрано према државама из којих долазе објављени радови, такође предњаче Алжир (22 или 34%), Србија (18 или 28%) и Индонезија (9 или 14%). Из преосталих држава пристигло је 12 радова, док су 3 рада објављена у међународном коауторству. У складу са националном категоризацијом научних часописа за геонауке и

астрономију за 2025. годину, часопис *Гласник Српског географског друштва* је категорисан као водећи национални часопис (M51). Међутим, у еНауци, националном информационом систему научноистраживачке делатности, часопис се реферише као водећи национални часопис категорије M24. Према тренутној међународној SJR/Scopus категоризацији научних часописа, *Гласник Српског географског друштва* рангиран је као Q4 часопис за следеће научне области: *Geography, Planning and Development, Atmospheric Science, Education, Geology, Global and Planetary Change*.

За 2025. годину објављени су и јубиларни бројеви научно-популарног зборника „Земља и људи“ и то 75. број, као и зборника „Глобус“, 50. број. У зборнику „Земља и људи“ можете прочитати о:

- Првом предавању нашег знаменитог географа Јована Цвијића на Великој школи.
- Животу, научном раду и повезаности научника Милутина Миланковића са родним Даљем и Дунавом.
- Туристичком развоју и значају Бање Ковиљаче.
- Природним лепотама Дурмитора.
- Специфичностима планине Биоково, острва Брача и долине доње Неретве.
- Развоју и значају хотела „Еспланада“ у Загребу.
- Истраживању Афричког континента Дејвида Ливингстона.
- Природним и друштвеним особеностима Уједињених Арапских Емирата.
- Туристичком обиласку Париза.
- Туристичкој понуди шпанске покрајине Кастиља – Ла Манће.

У зборнику „Глобус“ можете прочитати о:

- Јовану Цвијићу, оснивачу српске географије и његовом научном делу.
- Развоју економске, социјалне и политичке географије на Државном универзитету у Ошу.
- Образовању и васпитању код Астека.
- Значају Слободних наставних активности у еколошком образовању и васпитању код ученика.
- Глобалној еколошкој кризи и религијским одговорима између антропоцентризма и еколошке етике.
- Културној баштини завичаја „Са земљом око Земље“.
- Интеркултурним елементима у уџбеницима шпанског језика за основну и средњу школу.
- Припреми за извођење часа.
- Прилогу библиографији о језерима Србије.
- Добрили Лукић, председнику Српског географског друштва.
- XVII Конгресу Руског географског друштва.
- Десетом Међународном летњем српско-руском кампу.

ПОКЛОНИ

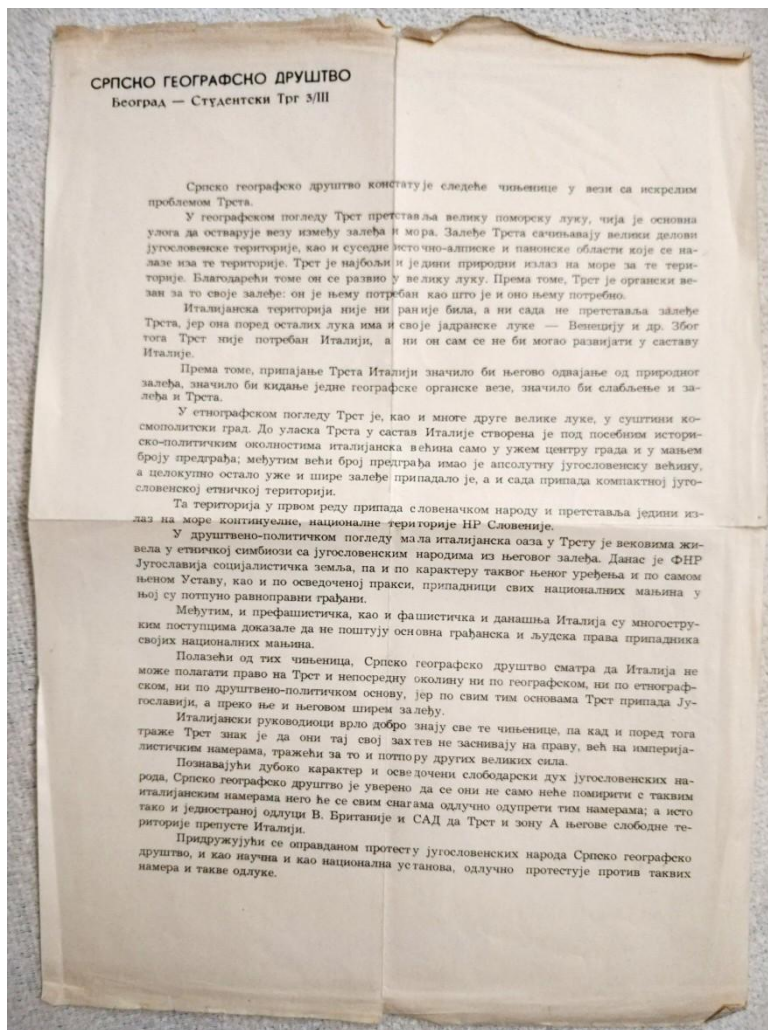
Српско географско друштво је од проф. др Љиљане Гавриловић на поклон добило документ из личне архиве проф. др Душана Гавриловића, а који се односи на подршку коју Српско географско друштво пружа протесту југословенских народа против одлуке Велике Британије и САД да Трст и зону А његове слободне територије препусте Италији. Документ вероватно потиче из 1954. године.

Српско географско друштво је добило на поклон следеће књиге:

- Nešić Đorđe (2024). *Prvi ciklus, drugi krug. Petnaest godina rada Kulturnog i naučnog centra „Milutin Milanković“ (2009 - 2024)*. Dalj: Kulturni i znanstveni centar „Milutin Milanković“;
- Milovanović Dragan (2025). *Od Velikog praska do stene*. Beograd: Dragan Milovanović. (plus USB);
- Грујић Мирослав (2024). *Војводином уздуж и попреко*. Кикинда: НБ „Јован Поповић“;
- *Међународна година пећина и краса – Србија* (2021). Београд: Друштво геоморфолога Србије;
- Kostin Predrag (2025). *Geopark Đerdap, Fotomonografija Geoparka Đerdap*. Donji Milanovac: JP „Nacionalni park Đerdap“;
- Банковић Ангелина и Сикошек Мајда (2023). *Искорак ка модерности: сецесија у архитектури Београда*. Београд: Музеј града Београда. (20 књига);
- Ivkov Džigurski Anđelija, Lazić Lazar, Ivanović Bibić Ljubica, Đukićin Vučković Smiljana, Milanković Jovanov Jelena (2022). *Priručnik za razvoj digitalnih kompetencija u nastavi geografije*. Novi Sad: Departman za geografiju, turizam i hotelijerstvo, Prirodno-matematički fakultet, Univerzitet u Novom Sadu.

Српско географско друштво је новчане донације добило од:

- Центар за статистику д.о.о Београд, Београдска 47
- ММП Фронтиер д.о.о , Београд, ул. Дравска 6
- Пацифик линк д.о.о , Београд, ул. Шпанских бораца 40/1
- Дом здравља Визим , Београд, ул. Кнез Милетина 36

Слика бр. 75 – Документ Српског географског друштва о Тршћанској кризи из личне архиве проф др. Душана Гавриловића

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

91

БИЛТЕН / Српско географско друштво ; за издавача
Добрила Лукић. - 2026- . - Београд : Српско географско
друштво, 2026- (Београд : „Форма Б”). - 25 cm

Годишње.

ISSN 3122-8135 = Билтен (Српско географско друштво)

COBISS.SR-ID 188909321